

P+

SPECIAL

Jaargang 22

Week 51 | 2023

Lucas Hullegie,
Okke de Jonge en
Marcel Kleizen

Boxo bindt
strijd aan
tegen
kartonnen
dozen

Verpakkingen

retour

Lucas Hullegie, Okke de Jonge en Marcel Kleizen (van links naar rechts) van BOXO willen met herbruikbare kunststof verzendverpakkingen de kartonnen afvalberg bestrijden.

In plaats van 1.000.000 kartonnen dozen

De vuilniscontainers puilden na Sinterklaas weer uit. En de cadeauverpakkingen van Kerst moeten nog komen. Per dag gaan er zo'n 1 miljoen dozen het land door, die allemaal vroeg of laat bij de vuilnis- of papierverzamelaars terecht komen. Wat een verspilling, dachten de oprichters van BOXO. Het is een bijzondere startup voor herbruikbare verpakkingen voor webwinkels, gemaakt van gebruikte kunststof zakken uit de zuivelindustrie. Met geld van Stichting DOEN en de Rabo Foundation ontwikkelen ze nu een retoursysteem.

Op een industrieterrein in Arnhem staat tussen vele bedrijven een verzamel pand van twee verdiepingen. De startup BOXO, sinds twee jaar actief, huurt er een kleine ruimte ter grootte van twee garageboxen. Het dient vooral als magazijn voor de duurzaam geproduceerde verpakkingen, maar er staan ook drie bureaus, precies genoeg voor de drie oprichters van dit bedrijf. "We gaan in januari naar een grotere ruimte in dit pand", zegt Lucas Hullegie (1987), die de commerciële kant voor zijn rekening neemt. "Dan krijgen we ook meer opslagruimte."

Of Hullegie opgevoerd kan worden als commercieel directeur? "Nee, zo noemen we dat niet", zegt hij lachend. "We zijn met z'n drieën begonnen. Ik focus me op de commerciële kant." Het 'driemansbedrijf' heeft de taken simpelweg verdeeld. Okke de Jonge (2001) is de echte oprichter. Hij is tijdens zijn studie op z'n negentiende met BOXO begonnen en doet de operationele kant. "Marcel Kleizen (1986) en ik zijn een half jaar later ingestapt." Marcel richt zich op IT en het ontwikkelen van BOXO Return, het retoursysteem.

Oprichter De Jonge volgde enkele jaren geleden de studie Ondernemen & Retailmanagement in Leeuwarden. Onderdeel van deze opleiding was de mogelijkheid zelf een bedrijf op te zetten en in het eigen bedrijf stage te lopen. Hij koos voor duurzaam verpakkingsmateriaal, zocht naar herbruikbaar materiaal dat minstens zo sterk was als kartonnen dozen en dacht na over een bezorgingssysteem. Hullegie: "Marcel en ik hebben beiden bij Cycloon gewerkt, een duurzaam en sociaal post- en pakketbezorgersbedrijf per fiets. Okke klopte hier in coronatijd aan en vroeg of we als bedrijf met hem wilden samenwerken. Hij was toen negentien."

"Gigantische hoeveelheid rommel"

Bij Cycloon vielen ze in die periode van de ene uitdaging in de andere. "We hadden het heel druk, want iedereen werkte thuis en bestelde. We groeiden razendsnel. Eerder besprak ik al met Marcel het dilemma dat per fiets bezorgen goed is, maar dat wat we bezorgen een gigantische hoeveelheid rommel is. Die kartonnen

dozen worden slechts één keer gebruikt en gaan dan de container in, terwijl ze nog heel goed zijn. Dus we zagen wel wat in het idee van Okke. Maar dan niet vanuit Cycloon omdat hier de aandacht lag op gecontroleerd groeien met de bestaande diensten, maar vanuit onszelf om te zien waar we konden bijdragen."

"Melkverpakkingen opnieuw genaaid"

Het eerste half jaar overlegden ze met z'n drieën bijna wekelijks over de bedrijfsplannen, op de vrije vrijdag van Hullegie. Hij had al ervaring met het voeren van een eigen bedrijf, voordat hij bij Cycloon werkte. "Het klikte heel goed tussen ons, ondanks dat Marcel en ik bijna vijftien jaar ouder zijn."

Inmiddels zijn ze 2,5 jaar verder. "Per 1 januari 2024 ga ik me net als Okke en Marcel fulltime op BOXO richten. Ons kantoor zit dus in Arnhem. Okke woont in Leeuwarden, Marcel in Den Haag. Maar zij zullen vanaf januari een paar dagen per week hier werken."

Met de groei van webwinkels is ook de hoeveelheid kartonnen afval buitensporig gegroeid.

Big bags vormen de basis voor het verpakkingsmateriaal dat BOXO als alternatief voor de vele kartonnen dozen aanbiedt aan webshops. Het is circulair materiaal. De bags zijn grote zakken van wit plastic, afkomstig van Friesland Campina. “Deze worden vanwege regelgeving maar eenmalig gebruikt voor het vervoer van melkpoeder”, vertelt Hullegie. “Daar doen ze dan nog een aparte plastic zak omheen voordat ze in de big bag gaan, dus ze blijven heel schoon.”

Het leerwerkbedrijf Caparis in Friesland, waar mensen met een arbeidsbeperking aan de slag zijn, halen die zakken helemaal uit elkaar, het garen en het zeil, en maken ze schoon. We kunnen deze mensen zo zinvol werk bieden en daar zijn we supertrots op.”

Daarna gaan de sheets naar de stanser die alles op maat snijdt en vervolgens worden ze door het Friese Kussens op Maat in elkaar gezet tot Boxobags. Deze sociale onderneming maakt letterlijk kussens op maat, voor bijvoorbeeld een camper. Er werken niet alleen mensen met een arbeidsbeperking maar ook statushouders.

“We proberen onze keten zo duurzaam en sociaal mogelijk in te richten”, zegt Hullegie.

“Dit is de derde versie van onze herbruikbare verzendverpakking. We hebben ze na vele gesprekken met webshops doorontwikkeld tot de huidige vorm.” Hullegie zegt blij te zijn met de keuze voor deze bigbags. “Normaal gaan ze na eenmalig gebruik naar de afvalverwerker de shredder in, maar nu krijgen ze een nieuw leven.”

Drijfveer is dat in Nederland per dag één miljoen pakjes het land in worden gestuurd, het merendeel in karton verpakt. “Wij gaan natuurlijk niet een miljoen verpakkingen per dag produceren”, zegt Hullegie. “Maar wij willen laten zien dat herbruikbaar kan en dat je ook in Nederland sociaal kunt produceren met gebruikte materialen die er al zijn. En we stellen ons retoursysteem open voor andere verpakkingen van verpakkingsbedrijven en webshops.”

“Herbruikbare verzendverpakkingen als norm”

In het eerste half jaar stond voor alle drie een grote puzzel centraal. De commerciële kant was even een zoektocht, vertelt Hullegie, want ja, hoe zet je herbruikbare verzendverpakkingen in de markt en genereer je inkomsten?

“En ook: hoe krijgen we het retoursysteem van de grond. Dat was serieus werk; we wilden de keten sluitend maken en de kosten moeten laag blijven. Onze missie is om herbruikbare verzendverpakkingen bij online winkelen in Nederland de norm te maken. Maar mijn ervaring bij Cycloos was dat webwinkels beperkt bereid zijn om meer voor duurzame bezorging te betalen dan een reguliere koeriersdienst.”

Om te kunnen concurreren bedachten ze dat de verpakking qua functionaliteit beter moet zijn dan de kartonnen doos. Ze moeten minder opslagruimte innemen, sneller ingepakt kunnen worden en waterdicht zijn. “Anders krijgen we de webshops niet mee. We hebben met vele retailers hierover gesprekken gevoerd en tests gedaan en hun feedback verwerkt in de huidige verpakking.”

De prijs van de Boxobags moet kunnen concurreren met de kartonnen doos. De aanschaf van een kartonnen doos kost een webwinkel, afhankelijk van het formaat, tussen de 75 eurocent en 3,50 euro. De kostprijs van de Boxobag is hoger, maar die kan wel honderden keren hergebruikt worden. “Big bags zijn wit en verven we niet omdat we onze verpakkingen circulair willen maken. Zo nodig maken we ze

“De eerste LCA’s tonen aan dat een herbruikbare kunststofzak met dertig cycli en 10 procent verliesratio een drie keer lagere milieu-impact heeft dan de wegwerp kartonnen dozen”

opnieuw schoon. We kunnen ze zelfs repareren, want snedes zijn dicht te naaien. Het is alleen even de vraag of de klant een ‘lapjesbag’ wil hergebruiken.”

“Een fijnmazig inlevernetwerk”

Op dit moment heeft BOXO alleen klanten waarbij het zeker is dat de verpakking ook terugkomt. Bijvoorbeeld klanten die veel interne zendingen doen. Of klanten die grote hoeveelheden naar één klant sturen. Die kunnen de bags verzamelen en terugsturen naar de leverancier.

Klanten kunnen een abonnement nemen op Boxobags. Hierbij betalen ze maandelijks een vast bedrag ongeacht hoe vaak ze de zakken gebruiken. Hullegie: “Om onze missie te behalen moeten we ook een oplossing hebben voor pakketjes die bij mensen thuisbezorgd worden. Daarom ontwikkelen we BOXO Return, een fijnmazig inlevernetwerk voor herbruikbare verzendverpakkingen.”

Sinds september loopt een proef in Utrecht met één inleverpunt in een winkel. Dit doet BOXO samen met Loofys, een webshop van plasticvrije zeepjes. De ontvangende klant betaalt 3,95 euro statiegeld, net zoveel als voor een kratje waar bier in zit. De tas heeft een unieke QR-code, die bij het inleveren wordt ingescand. De klant krijgt verschillende opties om het geld terug te krijgen. Dat kan bijvoorbeeld per tikkie of retourpinnen. “We krijgen nu terug dat de klanten het systeem gemakkelijker vinden dan ze dachten. De feedback is positief. De winkel zou ook graag de optie cadeaubon willen, zodat de klant dat bedrag in hun winkel kan besteden.”

Hullegie is ervan overtuigd dat dit systeem kan gaan werken. “We zijn met blikjes al goed op weg, het inleveren ervan loopt nog maar een paar maanden, Nederlanders zijn gewend geraakt aan statiegeld. We mikken op de groep consumenten die wil bijdragen aan minder afval.”

Deze proef gaan ze met financiële steun van Stichting DOEN en de Rabo Foundation van

uit Utrecht in 2024 uitbreiden naar zes andere steden. Naast uitbreiding in Utrecht worden ook in Leeuwarden, Arnhem, Amsterdam, Gemeente Noordoostpolder, Leiden en Tiel inleverpunten gecreëerd. “We zijn in gesprek met veel verschillende partijen hiervoor. De reacties zijn positief, er is positieve energie om te helpen bij de transitie naar hergebruik. In de toekomst hopen we dat er een inleverpunt in de supermarkten komt, zoals we daar nu ook statiegeldverpakkingen inleveren.”

“Drie keer milieuvriendelijker dan karton”

Door de bijdrage van de Rabo Foundation kan BOXO de productieketen slimmer inrichten en een grote batch herbruikbare verzendverpakkingen produceren. Stichting DOEN financiert de ontwikkeling van BOXO Return. Beide geven de nodige boost aan het duurzame bedrijf. Het biedt nu al werkgelegenheid aan zes à zeven mensen in het leerwerkbedrijf en de sociale onderneming.

De CO₂-besparing is enorm ten opzichte van het energie-intensieve recyclingproces van wegwerpdozen. De eerste Life Cycle Analyses (LCA) tonen volgens Hullegie aan dat een herbruikbare kunststofzak met dertig cycli en 10 procent verliesratio een drie keer lagere milieu-impact heeft dan de wegwerp kartonnen dozen.

BOXO heeft inmiddels de rechtsvorm veranderd naar steward-ownership. “Dat hebben we bewust gedaan”, vertelt Hullegie. “De kern van steward-ownership is dat een bedrijf ‘van zichzelf’ is: het bestaat om de eigen missie te dienen. Steward-ownership is de beste manier om onze missie te borgen. Met bedrijfsmodel is winst maken geen doel, maar een middel om positieve impact op de korte en lange termijn te kunnen maken, te maximaliseren zelfs. Investeerdere krijgen het bij ons dus nooit 100 procent voor het zeggen. Ik ben ervan overtuigd dat elke ondernemer begint met idealen, maar zodra het groeit en het geld groot wordt, gaan andere dingen spelen. Wij willen onze missie bewaken en willen veilig, open en transparant blijven.” ■

Programmamanager Maaïke Broekhuis van Stichting DOEN

Waarom steunt DOEN BOXO?

Stichting DOEN ondersteunt met bijdragen van de Postcode Loterij vernieuwende initiatieven die bijdragen aan een regeneratieve economie. Boxo past hier goed in: met de ontwikkeling van het retoursysteem kan BOXO een significante bijdrage leveren aan de vermindering van het grondstoffengebruik door online winkelen. Andere belangrijke vraagstukken voor programmamanager ‘Regeneratieve economie’ Maaïke Broekhuis zijn: hoe kunnen we voorlopers ondersteunen die zich richten op het herstellen van het landschap, regeneratieve landbouw of circulaire producten of diensten.

Website
+ [Boxo](#)

+ TEKST ASTRID VAN UNEN
+ FOTOGRAFIE RENS PLASCHEKEN
JORIS VAN GENNIP (ROMMEL)
+ ART DIRECTION BUREAU BOUDEWIJN BOER EN STUDIO 10
+ UITGEVERIJ ATTICUS BV
+ [WWW.P-PLUS.NL](#)